

Foulke és Társa

üggyédek és telepítők

New-York,
149 Broadway.

1269 (21-52)

Löwinger A. és Társa

papír-kereskedése

Pesten, hatvani-utca 6. sz., a „tanulóhoz”

ajánlja a következő alkalmi cikkeket:

Levélpapírok.

100 db. nével dombornyomat 50 kr.
100 levél és 100 boríték dombornyomattal 1 ft., 1 ft. 20 kr.
100 db. monogrammal szinnyomattal 1 ft. 40 kr., 1 ft. 80 kr., 2 ft. 50 kr.
100 levél és 100 boríték, mindkettő monogrammal 2 ft. 80 kr., 3 ft. 50 kr.
100 levél czegelem, fekete nyomat 80 kr., 1 ft. 20 kr.

100 levél és borítékhoz diszes doboz adatik.

1 rizsa, 960 levél negyedrétben, czegelem fekete nyomat 7, 8, 12 ft.
1000 boríték csöpü papírból, negyedrét a czegelem fekete nyomattal 5, 6 ft.

Látogató-jegyek
à la Minute.

Szines nyomtatban 100 db. finom fehér bristolpapír 50 kr.
100 db. finom szines karton 80 kr.
100 db. finom francia félfényű papíron 1 ft.
100 db. könyvnyomat finom kettősfényű vagy bristol papíron 90 kr.
Minden további sor 10 krral több.

Levélpecsét-bélyegkek.

1000 db. aranynyomat 2 ft. 50 kr.
1000 » veres 2 ft. 75 kr.
1000 » domborbetűvel két színben 3 ft. 75 kr.

Minden további ezer 50 krral olcsóbb.

Nagy választék mindenféle üzleti, jegyzéki és másoló könyvekben. — Nyomdai munkák megrendelés szerint a lehető legolcsóbb áron. — Levélbeli megrendelések utánvét mellett teljesíthetnek.

A fent elősorolt mennyiségek kivül — kevesebb nem rendelhető meg.

1284 (2-4)

Cs. és kir. szabadalmazott, a maga nemében egyetlen hatású **patkány- és egerirtószert.** Egy bádog doboz ára 1 ft., 6 doboz 5 ft. o. é.

Cs. és kir. szab. gyökere-senható **poloska-irtószert,** butorok számára. Egy üveg ára 40 kr. 6 üveg 2 ft. o. é.

Földművelésügyi hatóság **poloska-irtószert,** falazat számára. Festésnél, mosásnál vagy falak mázolásánál a festékbe, mészbe vagy vakolatba keverésre alkalmas. Egy pintes üveg ára 1 ft., 6 pintes üveg 5 ft. o. é. 1 pintes üveg elégséges egy középnyagú szobára.

Specialitás, kitűnően biztos és gyökere-sen ható **sváb-bogár** (Heimchen) **irtópor.** 1 csomag ára 30 kr., 6 csomag ára 1 ft. 50 kr.

Valódi persarov-por, a bolhák, molyok, legyek, hangyák stb. kiirtására. Egy nagy üveg ára 40 kr., 6 nagy üveg 2 ft. o. é. — Egy kis üveg ára 20 kr., 6 kis üveg 1 ft. o. é.

A legesélyesebb megrendelések is, a illeték beküldése vagy utánvét mellett, pontosan teljesíthetnek. Minden cikkhez a szükséges használati utasítás mellékelve van.

Nagybani árszabályok a t. cz. gyógyszerész és kereskedő urak kívánataira díj- és bérmentesen megküldetnek.

Alólírt gyár, kölcsönös meg-egyezés folytán, egyszersmind városi házak, falusi birtokok, gyárak, áruházaik, kórházak és egyes helyiségeknek személyzete által a nevezett fergektől megtisztítására kezesség mellett vállalkozik. 1292 (5-24)

Azon határozat eredmények kö-zül, melyek fergek-irtó szereim alkalmazása által elértettek, csupán a következőket vagyok bátor kiemelni: a magy. kir. miniszter-elnökség és magy. kir. belügy-miniszterium palotái; továbbá Pestetich Ágoston és Festetich Dénes grófok palotái stb. stb.

Számos megrendelést vár:

REISS B.,
magyar. kir. szab. vegy-szerek gyára a fergek gyökere kiirtására
Pesten, három korona-utca 9. sz.

Gyors és biztos kiirtása a

patkányok és egereknek,

az ő felsége első Ferenc József császár által egy kizárólagos szabadalommal kitüntetett

patkánymérég által,

mely valódi minőségben kapható:

Pesten: **TÖRÖK JÓZSEF** gyógyszerész urnál, király-utca 7-ik szám. — Továbbá a birodalom legtöbb fő- és mezővárosaiban. 1311 (2-8)

Ára egy darabnak 50 kr. a. é.

Lőerejű oszlop-cseplőgépek,

valamint egyéb gazdasági eszközök raktára.

Alulírott közhírré teszem, miszerint nálam a külföldi leghíreseb gyárak által készített lőerejű **cseplőgépek,** melyek egyszerűségük, könnyűségük és olcsóságuk miatt legjobban ajánlatnak — folyton készletben tartanak.

Ezen gépek két erős vagy három gyengébb lő által hajthatók s naponta 150 nagy keresztet csépelnek, egyszersmind a szármát hátulról kirúvát, semmiféle toklaszt hátra nem hagynak.

Meghatározott áruk loco Ó-Becsén 140 frttól 600-ig; 6 lőerejű, szállítható, tisztító-gépezzel, melynél a gabona rostáltan kijön, 1850 frt.

Minden raktáramon eladott gép előbb összeállítatik s érték egy évi kezesség vállalatik, kivéve azon esetet, melyek vigyázatlanságból eredhetnek.

Minden kaptatók kitűnő szerkezetű **cseh boronok,** párja 31 frt. Nemkülönböztetve 17-18 frt. ehhez taligák 12 ft. — Ujabb minőségű **kukorica-morzsoló-gép** 52 frt. — **Kézi szecskavagók** 50-80 frt. — **Lőerejű szecskavagó** 120-220 frt. — **Fafűrészlők** 2 lőereje alkalmazhatók, melyek naponta 12 öl fát vághatnak, 150 frt.

Raktáram létezik saját házamnál Ó-Becsén, a hol is nevezett gépek megtekinthetők.

Krwarics Hugó,
gazdász és gazdasági gépezetek raktára.
1295 (5-9)

Nyolczadik kiadás
(magyar nyelven negyedik).

A nemi élet titkai s veszélyei.

Értekezések a nemzés és nemi betegségekről, az utóbbiak óv- és gyógy-módjairól. 1151 (5-12)

Függelékkel a bujakori ragályzástól és Dr. Rodet, lyoni orvos **ragályelleni legbiztosab óv-szeréről.**

a férfi és női ivarszerek bonczati ábráival.
Ára: 1 ujforint.

Postán megküldve 10 krral több; utánvétellel 40 krral több.
Megrendelhető szerzőtől következő cím alatt:

Dr. Elber V. P.
Pesten, József-utca 66-ik számú saját házában.

Heckenast Gusztáv könyvkiadó-hivatalában (Pesten, egyetem-utca 4. sz.) megjelent és minden könyvárusnál kapható:

KOSSUTH
és a magyar emigratio török földön.
Irta SZÖLLŐSY FERENCZ.
Függelék: Utirajzok.
Ára 1 ft. 20 kr.

Csak alapos gyógyítás biztosítja utobajok ellen.

Titkos betegségeket, s tehetetlenséget, elgyengült férfierőt.

gyakori magömlések, sőt a végképeni tehetetlenséget katonai és polgári kórházakban sikerrel használt egyszerű módszerrel anélkül hogy a beteg hivatalában vagy életmódjában gátlatnak, minden izgató szer nélkül bámulatos gyorsan és alaposan (az újonnan keletkezetteket 48 óra alatt) gyógyítja **Weiss J. gyak. orvos és szülész,** az itteni cs. kir. garnizon főkórházban kizsoltgált orvostudományi társulat rendes tagja minden alkalmatossággal egy a titoktartás, mint a gyógyszeredekhoz jól beosztott rendelő-intézetében Pest, Sebestyén-ter 4-dik szám 1-ső melet. (a „2 buszhoz” címzett kávéház felett), napokint reggel 7 órától 10-ig és délután 1-4 óráig.

Férfiak és hölgyek részére külön-külön városbaba van
Díjjal ellátott levelekre leggyorsabban válasz, és kívánatra gyógyszerrel is gondoskodik. 1277 (6-12)

Heckenast Gusztáv könyvkiadó-hivatalában (Pesten, egyetem-utca 4-ik sz.) megjelent és minden könyvárusnál kapható:

Urbéri kalauz.

Utmutató az 1848-ik évi törvények által megszüntetett urbéri kapcsolatból fennmaradt, s azzal rokon és összeköttetésben lévő jog- és birtokviszonyok rendezését tárgyozó ügyekben; az ország visszacsatolt részeire és erdélyi területére is kiterjesztve s gyakorlati iratmintákkal ellátva.

Községi jegyzők, ügyvédi vizgára készülők s kezdő ügyvédek és bírák használatára.

Irta
Tóth Lajos,
köz- és váltó-ügyvéd, Pestmegye volt tisztí főügyésze.
(8-rét, 408 lap) füzve 2 forint 50 krajczár.

Tekintve a még függőben lévő birtokrendezési és szabályozási perek jelentékeny számát s különösen a legelő, erdő és nádas elkülönítése iránti pereknek az 1871. LIII. törvényezikk 48-ik §-ában megszabott egy évi záros határidő alatt az illető királyi törvényszékek előtt bekövetkezendő újabb folyamatba tételét; ezen, a birtokszabályozási perek és kérdések által közvetlen érdekelt községek jegyzői és az ügyvédi vizgára készülő ifjúság, de kezdő ügyvédek és bírák által is elméleti és gyakorlati utmutatóul használható, s 26 sűrűn nyomott ívet tartalmazva a fentnevezett kiadásában már megjelent korszerű munka a t. cz. közönség figyelmébe ajánlatik.

24-ik szám. Tizenkilencedik évfolyam.

Vasárnapi Ujság.

Pest, junius 16-án 1872.

Előfizetési feltételek: a Vasárnapi Ujság és Politikai Ujdonságok együtt: Egész évre 10 frt. — Fél évre 5 frt.
Csupán Vasárnapi Ujság: Egész évre 6 frt. Fél évre 3 frt. — **Csupán Politikai Ujdonságok:** Egész évre 5 frt. — Fél évre 2 frt. 50 kr.

Hirdetési díjak, a Vasárnapi Ujság és Politikai Ujdonságokak illetőleg: Egy négyszer hasábrott petit sor, vagy annak helye, egyszeri ígatásnál 10 krajczárba; háromszori vagy többszöri ígatásnál csak 7 krajczárba számítatik. — Kiadó-hivatalunk számára hirdetményeket elfogad Bécsben: Oepelik Alajos, Wollzeile Nr. 22. és Haasenstein és Vogler, Wollzeile Nr. 9. — Bélyeg-díj, külön minden ígatás után 30 krajczár.

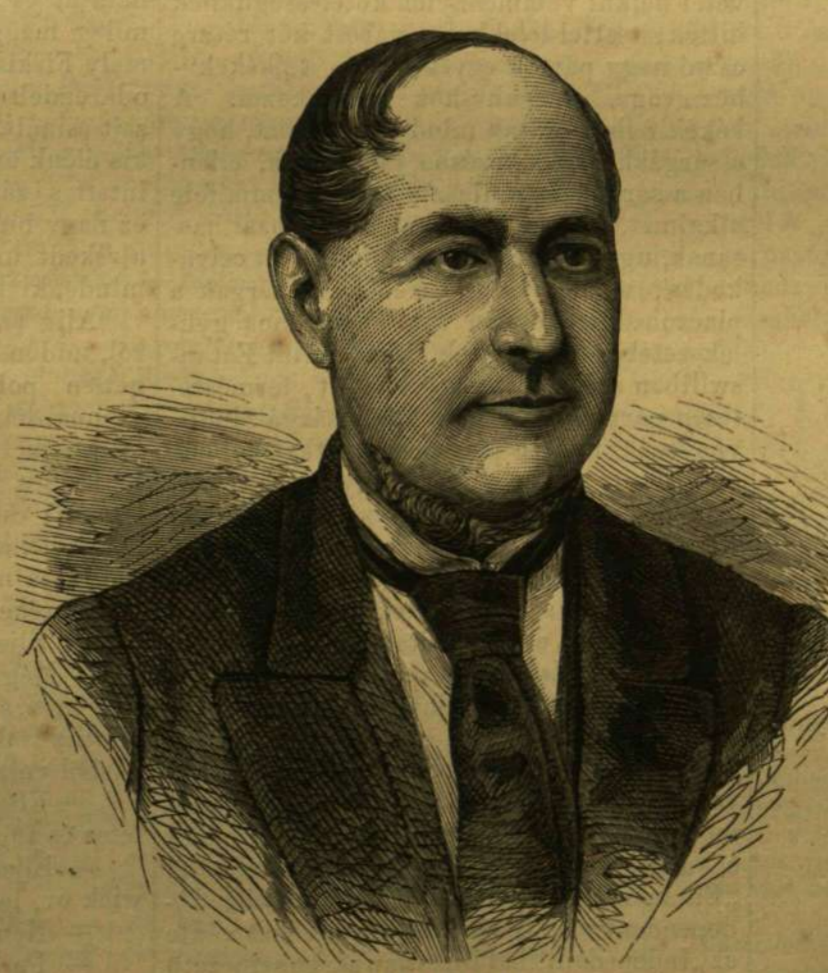
Közel két éve, hogy a Vezuv, kisebb-nagyobb szüneteket tartva, csaknem folytonosan működik. A közelében fekvő városok lakói már hozzá szoktak nyugtalanságaihoz; a láva-ömlés, mi már hónapok óta tartott, az egymásután szaporán feltóduló fumarolák, sűrű vizgözből álló felhők, nem igen ejtették őket rettegésbe. Sokkal régebbi idő óta gyönyörködnek már e felséges panorámában, semhogy eszközbe jutna megfutamodni előle. Csodálatos nép lakja a Vezuv környékét. Az igazán jobban szereti a szülőföldét saját életénél; nagy része még a legborzasztóbb veszély idejében se siet menekülni.

Palmieri.

tent vissza a legnagyobb veszélytől sem. Éjet, napot műszerei mellett töltve, nyugodtan, minden izgalom nélkül küldözte le a városokba távirati tudósításait, elővigyázati rendszabályokra figyelmeztetett a szerteömlő láva és sűrűn hulló vulkáni hamu pusztításai ellen; vizagstala, megnyugtató a rettegő lakosokat. A vulkán dörgései elkábitották, az észlelő 4-5 hüvelyknyi hamuréteg boriná, falai átmelegültek, a lehalló kövek folyton dörmögtek födelén; a levegő kengőzöktől volt terhes, oly nyomasztó, mintha csak egy

Leirhatlan volt az öröm, midőn tisztelőit az ellenkezőről tudósítá egy táviratában, melyben jelenté, hogy a kitérés alatt tett észleletei becses adatokkal fogják gazdagítani a tudományt.

A mily egyetlen a maga nemében ezen obszervatorium, ép oly kiváló hely jutott a Vezuv számára a vulkánok történetében, mert valamennyi tüzhányó közt legjobban hozzá lehet férni, legjobban ismerik és leggyakrabban észlelték; így csak a kereszttyén időszámítás alatt ötvennél több kitérés van följegyezve. Azt mondhatjuk róla, hogy a vulkánok teoriájának legfőbb alapját képezi, s hogy a Vezuv irodalma egyszersmind a vulkanologia története. A mit csak a vulkánokról tudunk, azt magán a Vezuvon könnyen és világosan áttekinthetjük.

PALMIERI.

Torre del Greco városkát például, mely a Vezuvtól nyugotra, a főkraterhez igen közel a tenger parton fekszik, már századok óta sanyargatják a vulkán kitérésai, s csaknem ugyanannyiszor pusztult el, a hány-szor a Vezuvnak nagyobb kitérése volt; lakosai mégis mindannyiszor visszatértek s a hamu és láva födte romok fölé új várost építettek. Ebből a rendkívüli ragaszkodásból lehet talán kimagyarázni, hogy még a legutóbbi kitérés alkalmával is oly számosan estek a vulkán pusztításainak áldozatul; mert az április 26-ki nagy kitérés nem jött oly váratlanul, mint sokan gondolják. Hiszen már hónapok óta mutatkoztak előjelei, azóta a vulkán mind élénkebben és élénkebben kezdett működni, s néhány nappal előbb már mindenre el lehettek készülvé a környék lakói, mig 25-én délelőtt **Palmieri** tanár, a vezuvi észlelő igazgatója, már határozottan figyelmeztetett a küszöbön álló katasztrófára.

Palmieri tanár e veszélyes időben és még veszedelmesebb helyen, a diühöngő krater közelében levő észlelőben, *) a legnagyobb lelki nyugalommal és valódi hősi bátorsággal állotta meg helyét. A tudomány embere nem ret-

kivüli nemes jellemeért és bátorságáért. Az utóbbi napokban határtalan lelkesedéssel fogadták mindenit; a Vezuv kitéréséről tartott előadása után hálafeliratokkal, költeményekkel, emlékpénzkekkel halmozták el; az egyetemi fiatalság pedig mindenféle ová-

Palmieri további részletes tudósításait a tudományos körökben nagy érdekléssel várják, s a kitűnő tudóst most mindenfelé a legnagyobb kitiintetésekben részesítik. A nápolyi polgárság bálványozza rend-

Kiadó-tulajdonos Heckenast Gusztáv. — Nyomatott saját nyomdájában Pesten 1872. (egyetem-utca 4-ik szám alatt)

*) Rajzát és leírását L. a „V. U.” ez évi 22-ik számában.

ciókban részesíté. Palmierit hir szerint legközelebb az olasz királyság szenatorává is kinevezték. Életpályájáról a következő adatokat jegyezhetjük föl.

Luigi Palmieri 1807. április 21-én Faicchióban (Terra di Lavoro) született. Tanulmányait Nápolyban végezte, hol 1834-ben a tengerészeti akadémián a természettan és mennyiségtan tanára lett. 1847-ben a nápolyi egyetemen a bölcsészeti rendes tanára és az egyetemi észlelő igazgatója volt, míg 1861-ben a kosmikus fizika tanszékét és a meteorológiai obszervatórium igazgatását vette át, melynek ő volt alapítója is. Palmieri számos fizikai, meteorológiai és vulkanológiai tárgyú tudományos értekezést írt, melyek tudós körökben kiváló elismerést szereztek számára. Az obszervatórium az ő igazgatása alatt lett az a mi most: tudományos irodalommal és műszerekkel kitűnően felszerelt intézet; s legközelebb már távirati összeköttetés is van Torre del Greco, Portici- és Nápolylyal, mely hogy milyen fontos szolgáltatásokat tehet, megmutatták a nemrég lefolyt napok.

Feledés, emlékezet.

Kong a harang érző, fájó szive,
Tompá gyászszal zeng a dies irae.

Tompá gyászhang repül a távolba,
Sokaság gyül hallgatag, tolongva.

És virágtól szépül a koporsó,
S a virágra köny hull, az utolsó.

Koporsóját a meghalt költőnek,
Megilleti köny, virág s az ének.

Rajta czimer, ősnév nem ragyognak,
Csak emléke az édes daloknak.

Kő nem mondja, nem hirdeti gránit,
Csak a csillag őrzi lelke álmit.

És egy róza nyil az ifju hantón, —
Oh meddig fog itt virulni valjon?

Lágy tavasznak zordon éje támad, —
S fagy töré meg a még gyöngye ágat.

Oly kihült a lég, a szív se forróbb,
Síró szellő lengtet árva kórót.

Nem jönnek már a zarándok-mesgyén, —
Hült porához nem vezet az ösvény.

Lant feledve, feledve az ének, —
— De szebb napok még visszatérnek!

Megmozdul még ez a lomha tenger,
Uj szellő majd rajta új habot ver.

Mélység rendül, föltámadást hirdet,
S egyszerre kél: akarat, vágy, ihlet.

Pezsdül a szív érzéstől remegve,
S szomju láng csap a borult szemekbe.

S mind ez — oh dal! — csak te benned enyhül,
Oh Gileád, édes-hús vizedtül.

Beléd szív új erőt a lélek,
Hít, boldogság álmi benned élnék.

Hozzád siet a tömeg immáron,
Kit felelt, hogy újra föltaláljon.

A zarándok-mesgyén újra jönnek,
Ifjak, aggok; dúsak és szegények.

S míg fény, áldás száll a néma rögre,
Él a dalmok, a zeng a dal örökre.

Darmay Viktor.

Egy képviselő-választás Angliában

(A Pickwick-iratokból.)

XIV. Fejezet.*

Valami Eatanswillról az ottani pártokról; és egy parlamenti tag választásáról, ki e régi, loyális és hazafias várhelységet képviselje.

Öszintén bevalljuk, hogy azon idő előtt, midőn a Pickwick klub terjedelmes irataiba eltemetkezünk, soha semmit se hallottunk Eatanswilleről; hasonlóul megvalljuk azt is, hogy a mai napig hiába kerestünk bizonyítványokat a hely létezését illetőleg. De minthogy Pickwick ur adataiba teljes bizalmat helyezhetünk, és nem vonakodunk csekély ismereteinket azoknak alárendelni, nem marad más hátra, mint azt feltételezni, hogy Pickwick ur azon vágytól indítva, hogy senkit meg ne sértsen, s ama gyengéd érzettől, melylyel azoknak bizonyosága szerint, kik szerezésekre voltak őt közelebről ismerni, oly nagy mértékben birt, — egy képzelt nevet írt ama város vagy várhelység valódi neve helyett, hol vizsgálódásait folytatá. Mi grófságunk földabroszát szorgosan átvizsgáltuk, de sehol se találtuk az Eatanswill nevet. Azon nézetünket, hogy Pickwick ur egy képzelt nevet választott, még egy körülmény látszik megerősíteni, mely bármily csekély legyen is magában, mégis e szempontból tekintve nem lehet egészen mellőzni. Pickwick ur jegyzőkönyvében ugyanis áll, hogy ő barátjaival együtt a norwichi portaszekeret váltott helyeket, e jegyzés azonban ki van törölve s már csak alig olvasható, ugy annyira, hogy világos, miszerint Pickwick ur még az irányt sem akarta tudomásra juttatni, melyben Eatanswill fekszik. Ez okból felhagytunk a sejtelmekkel, s folytatjuk elbeszélésünket, megelégedve annak tartalmával.

Mint egyéb kis városok lakói, ugy az eatanswilliek is rendkívül túlzott véleményben vannak fontosságukról; és tekintetbe véve a példaadás fontosságát, kivétel nélkül valamennyien kötelességüknek hitték, testtel lélekkel a várost két részre osztó nagy pártok egyikéhez — a „kékek“hez vagy „sárgák“hoz csatlakozni. A kékek felhasználák minden alkalmat, hogy a sárgákkal ellenkezésbe jölessenek, ellenben a sárgák se mulasztattak el semmiféle alkalmat, hogy a kékekkel szembeszállhassanak, ugy annyira, hogy mindig volt czivakodás, valahányszor a kékek és sárgák a piacon, fogadóknak vagy nyilvános gyülekezetekben összejöttek. Minden, mi Eatanswillban szóba jött vagy történt, természetesen pártkérdéssé lőn. Ha a sárgák indítványozták, hogy a piacon lámpákat kellene felállítani, akkor a kékek gyülekezet tartottak, és vérig küzdöttek az új világosság ellen; midőn a kékek tőnek indítványt, egy második kut ásátása végett a fő-utcában, akkor meg a sárgák kelték ki nagy tüzzel az indítvány ellen. Voltak kék és sárga boltok, kék és sárga vendégfogadók, sőt kék és sárga helyek még magában a templomban is.

Könnyen elképzelhető, mily szükséges volt, hogy e hatalmas pártok saját organumokkal és képviselőkkel birjanak. Ez okból a várhelységben két hirlap jelent meg az „Eatanswill Gazette“ és „Eatanswill Independent“ A „Gazette“ a kék elveket védte az „Independent“ határozottan sárgaszínezetű volt. Mindkettő pompásan volt szerkesztve.

*) Pickwick ur, mint tudva van, Boz Dickens egyik legremekesebb művének humoros hőse, az előbbi fejezetben elhatározta magát, hogy mint néző megjelen egy parlamenti tag (képviseelő) választáson, mely az angol rottenborough-i (parlamenti) szavazattal bíró elnéptelenült várhelyek) egyikén, Eatanswill-ben volt tartandó. E fejezet ottani élményeit írja le.

Szerk.

Mily felséges vezércikk! mily merész támadások! — „Haszontalan lap társunk a Gazette“... — „Ama becstelens és gyáva hirlap, az Independent“... — „A nyomorult Independent hazug firkája“... — „A rágalmozó Gazette, melynek ocsmányságát semmi nemü emberi szóval nem lehet eléggé bélyegezni“... — Ilyen és száz hasonló igazgató támadást lehetett minden lap hátsójain olvasni, melyek a lakosságnál a legnagyobb elragadtatást és legmélyebb haragot eredményezték.

Pickwick ur szokott éleslátásával a legalkalmasabb időpontot választá látogatására a várhelységben. Mégily harazot nem mutatott fel a történet. A tiszteletreméltó Slumkey Sámuel, Slumkey-Hallból, volt a kék jelölt, és Fizkin Horatio esq., Fizkin-Lodgeból, Eatanswill közlemben, barátai által reá engedte magát beszéltetni a sárga érdekek képviselésére. A Gazette kinyilatkoztatá olvasóinak, hogy nemcsak Angolország, de az egész művelt világ szemei az eatanswilli választó testületre vannak irányozva; és az Independent határozottan tudni akarta, hogy vajjon az eatanswilli választók csakugyan olyan emberek-e minőknek mindig tartattak, avagy csupán nyomorult szolgálai eszközök, kik nem méltók arra, hogy angoloknak hivassanak, s a szabadság áldásait élvezzék. A város még soha se volt ily izgalomban.

Már késő este volt, midőn Pickwick ur és társai Sam segélyével leszálltak az eatanswilli postaszeker tetejéről. A „város czimeréhez“ czimzett fogadó ablakából nagy kék selyem lobogók csüggtek ki, és az egész tele volt falragaszokkal, melyeken óriási betűkkel volt olvasható, hogy a tiszteletreméltó Slumkey Sámuel ur választmánya itt tartja gyüleseit. Az utcán egy csapat dologtalan ember volt összegyűlvé s egy rekedt urra bámult, ki a balkonon Slumkey ur részére annyira szónokolt, hogy arca egészen nekivörösült. E argumentumainak hatását és felhőzött indokainak súlyát névmileg meggyengíté azon négy nagy dob, mely Fizkin Horatio ur választmánya által odarendeltetett és meg nem szűnő pokoli zajt csinált. A balkon szónoka mellett egy kis élénk ember állt, ki időnként kalapjával intett, s ezáltal a népet éljenzésre intette, mit ez nagy buzgalommal meg is tőn; e szerint a rekedt ur ép ugy elérte céljét, mintha mindenki hallotta volna, hogy mit beszél.

Alig szálltak le a Pickwickiek a kocsi-ról, midőn egy csapat „becsületes és független polgártárs“ körülvette őket, és azonnal három fülrepesztő „éljent“ harsogtatott, melyet a főcsapat (mert épen nem szükséges, hogy egy néptömeg tudja, miért lármoz) csekély távolságból azonnal visszahangzott, annyira, hogy az éljenzés diadal-ordítással nőtte ki magát, mely körülmény még a rekedt urat is hallgatásra bírta.

— Éljen! — ordítá a tömeg.
— Még egy éljent! — kiáltá a kis ember a balkonon, s a népség még egy éljent kiáltott, mintha tüdeje aczél rugókkal erősített öntött vasból volna.

— Éljen Slumkey! — kiálták a becsületes és független polgárok.

— Éljen Slumkey! — viszhangozá Pickwick ur, leemelve kalapját.

— Nem kell Fizkin! — ordítá a nép.

— Persze hogy nem! — kiáltá Pickwick ur.

— Éljen! — és erre ismét oly ordító támadt, mint egy állatserlegletben, mikor az elefánt élit után esereg.

— Ki az a Slumkey? — sugá Tupman ur.

— Nem tudom — felelt Pickwick ur

szintén susogva. — Csitt ne kérdezzen semmit. Ily esetben legjobb azt tenni, mit a tömeg tesz.

— De hát ha két tömeg van? — szólt Snodgrass ur.

— Akkor tarts a nagyobbal, — felelt Pickwick ur.

Egész kötetek se mondhattak volna többet.

Beléptek a fogadóba, a tömeg utat nyitott, s nagy éljenzés közt bebocsátá őket. Első dolguk volt éjjeli szállást biztosítani maguknak.

— Kapunk ágyakat? — kérdé Pickwick ur a pinczértől.

— Nem tudom sir, — felelt a pinczér, — nagyon sok vendégünk van sir, kéreznékünkön fogok sir. — Ezzel megfordult, de ismét visszajött, s megkérdezé a gentlemaneket, hogy „kékek“e?

Minthogy a jelölt személyes ügye nem érdeklé sem Pickwick urat, sem társait, igen nehéz volt e kérdésre felelnök. E dilemma Pickwick urnak eszébe juttatá uj barátját Perker urat.

— Imer ön egy Perker nevü urat? — kérdé Pickwick ur.

— Imerem sir, ő a tiszteletreméltó Slumkey Sámuel ügynöke.

— Ó ugy hiszem kék?

— Oh! igen, sir.

— Ugy hát mi is kékek vagyunk, — mondá Pickwick ur, de midőn észrevé, hogy a pinczér kissé kétkedő szemeket csinált e megnyugtató nyilatkozatra, átadta neki látogató jegyét azon utasítással, hogy kézbesítse Perker urnak, ha épen a szállodában lenne. A pinczér elment, de csakhamar ujra megjelent, felkérvén Pickwick urat, hogy őt kövesse, s bevezeté egy nagy szobába az első emeleten, hol Perker ur egy könyvekkel és irományokkal megrakott nagy asztal előtt ült.

— Ah! — ah! édes sir, — mondá a kis ember, eléje menve; — nagyon örülök, hogy őnt láthatom édes sir, valóban. Kérem foglaljon helyet. Tehát csakugyan létesíté ter-
vét. Eljött a választást megnézni... nos?

Pickwick ur igenlőleg válaszolt.

— Nagyszerü küzdelem, édes sir, — mondá a kis ember.

— Nagyon örülök rajta, — mondá Pickwick ur, megszorítva kezét; — szeretem látni a felpezsdülő hazafiságot, bármelyik részen nyilatkozzék is az, — tehát a küzdelem nagyszerü?

— Oh! igen, — mondá a kis ember, — valóban nagyszerü. Kibéreltünk minden helybeli vendéglőt, s ellenfeleinknek csupán a sörházakat hagytuk — mesteri államsíny, nemde, édes sir? — és a kis ember önelégülten mosolygott, egyet szippantva burnót szelenczéből.

— S minők a küzdelem valószínű eredményei? — kérdé Pickwick ur.

— Nagyon kétségesek, édes sir, nagyon kétségesek, — felelt a kis ember. — Fizkin emberei harminczhárom szavazót tartanak bezárva a „Fehér szarvas“ vendéglő kocsi-színében.

— Kocsiszínében! — mondá Pickwick ur, kit e második politikai csíny rendkívül meglepett.

— Ugy van, — felelt a kis ember, — s ez azért történik, hogy ne juthassunk hozzájuk, sőt ha hozzájuk juthatánk se nyernénk semmit, mert folytonos mámorban tartják őket. Hamis ficzók Fizkin ügynöke — nagyon hamis, valóban.

Pickwick ur bámult, de semmit se szólt.

— De azért mi se állunk rosszul, — mondá Perker ur, most már halkán beszélve. — A mult éjjel egy kis thea-estélyt

rendeztünk — negyvenöt hölgy, édes sir — s mindegyik egy napernyőt kapott elmentetekor.

— Egy napernyőt! — mondá Pickwick ur.

— Tény, édes sir, tény. Negyvenöt zöld napernyő, darabja öt-hat pence. Minden nő szereti a piperét, — rendkívüli hatást gyakorolnak az ily napernyők. Igy férjeik mind és bátyjaiknak fele biztosítva vannak — pamut harisnya és flanel mitsem ér. Az én eszmém, édes sir, egészen az én eszmém! Akár jég, akár eső esik, akár a nap süt, ön nem tehet fél tuczt lépést az utcán, a nélkül hogy egy fél tuczt napernyőt ne lásson.

Itt a kis ember göresös kacajba tört ki, melyet csupán egy harmadik egyén belépte szakított félbe.

Ez egy vékony magas ember volt, kopaszodásra hajló sárga hajjal, és oly arczczal, melynek ünnepélyes fontosságát még inkább nevelte tekintetének kifürkészhetlen mélysége. Öltözete hosszú barna felső kabátból, fehér mellényből és porszínü nadrágból állt. Mellén kettős szemüveg csüggött, és fején nagyon alacsony és széles karimájú kalap volt. Az ujonnan érkezett mint Pott ur, az „Eatanswill Gazette“ szerkesztője mutatott be Pickwick urnak. Nehány bevezető közönyös szó után, Pott ur Pickwick urhoz fordult, s ünnepélyesen kérdé tőle:

— Nagy érdeket gerjeszt e küzdelem a fővárosban, sir?

— Ugy hiszem igen, — mondá Pickwick ur.

— Okom van hinni, — mondá Pott, egy oldalpillantást vetve Perker urra, melylyel ennek igenlését akarta felhívni; — okom van hinni, hogy ezt nagyrészen mult szombati cikkem idézte elő.

— Kétséget sem szenved, — mondá a kis ember.

— A saját hatalmas emeltyü, sir, — mondá Pott.

Pickwick ur teljes mértékben helyeslé e nyilatkozatot.

— De azt merem mondani sir, — mondá Pott, — hogy soha sem élttem vissza azon ropant hatalommal, mely kezemben van. Merem mondani sir, hogy soha se szegsztem a nemes eszközt, mely kezeim közt létezik, a élet szent keble vagy az egyéni hírnév gyengéd melle ellen; merem mondani sir, hogy minden tehetségemet arra — arra szenteltem — bármily csekély legyen is az, és tudom, hogy csakugyan csekély — hogy kiküzdjem azon elvek diadalát, — mik — melyek — tehát —

Itt az „Eatanswill Gazette“ szerkesztője kissé megakadt; Pickwick ur segítségére ment s így szólt:

— Bizonyára.

— És sir — mondá Pott — és sir, engedje őnt megkérdezem, mint részrehajlatlan embert, hogy mit tart a közvélemény Londonban az Independenttel folytatott küzdelemről?

— Kétségkívül nagyon fel van izgatva, — szólt közbe Perker ur egy ravasz pillantással, mi valószínűleg csak esetleges volt.

— E küzdelem, — mondá Pott, — mindaddig fog tartani, míg erővel, egészséggel és azon csekély tehetséggel bírok, melylyel az ég megáldott. Nem állok el e küzdelemtől sir, bár lázitsa fel az a kedélyeket, hevítse az érzelmeket, és képtelenné tegye az emberket a köznapi élet foglalatosságaira; nem állok el tőle sir, mindaddig, míg az „Eatanswill Independent“-nek nyakára nem hágtam. Kívánom sir, hogy London, sőt az egész ország tudja, hogy számolhat rém; hogy nem hagyom el ezen ügyet, sőt inkább el vagyok határozva annak utolsó lehelletemig szolgálni.

— Senki se viselhetné magát nemesebben sir, — mondá Pickwick ur, és megrázta a nemes szívü Pott kezét.

— Látom sir, hogy ön érzelmes és értelmes ember, — mondá Pott, kit hazafias nyilatkozatának tüze csaknem megfosztott lélegzetétől. — Rendkívül boldognak érzem magamat, hogy ily emberrel megismerkedhettem.

— És én — mondá Pickwick ur, — szerfelett megtisztelve érzem magamat önének e nyilatkozata által. Engedje meg sir, hogy bemutassam utitársaimat, kik levelezői ama klubnak, melynek alapítására büszke vagyok.

— Nagyon fogok örülni, — mondá Pott ur.

Pickwick ur eltávozott, és három barátjával visszatérve, annak rendje szerint bemutató azokat az „Eatanswill Gazette“ szerkesztőjének.

— Most, édes Pott, — mondá a kis Perker ur, — az a kérdés, hogy mit tegyünk barátainkkal?

— Remélem megszállhatunk e fogadóban, — mondá Pickwick ur.

— Egyetlen egy ágy sincs a házban, édes sir, — egyetlen egy sincs.

— Rendkívül kellemetlen, — mondá Pickwick ur.

— Valóban, — mondák utitársai.

— Van egy eszmém e tárgyra nézve, — mondá Pott ur, — melyet ugy hiszem sikerrel lehetne életbeléptetni. A „pávánál“ van két ágy. És én Pott asszonyság nevében határozottan ki merem mondani, hogy rendkívüli örömmel adand szállást Pickwick urnak és egyik barátjának, míg a két másik gentleman szolgáljukkal együtt a mennyire lehet kényelmesen megszállhat a „pávánál.“

Pott urnak ismételt sürgetései és Pickwick urnak ismételt mentegetőzései után, hogy a világrt sem akarna kedves nejeknek alkalmatlanságot szerezni, végre elhatározott, hogy csupán így módon lehet az ügyet elintézni. Igy is történt; egy közös ebéd után a „város czimerénél“, a barátok elváltak egymástól, Tupman és Snodgrass urak a „pávához“ mentek, Pickwick és Winkle urak pedig elindultak Pott ur lakása felé; miután kellelőleg elhatározott, hogy reggel a „város czimerénél“ találkozandak, és a tiszteletreméltó Slumkey Sámuel csapatához csatlakozva, elmennek a választás színhelyére.

(Folyt. követk.)

A fővárosi Duna-szabályozás.

I.

(Tervek és elmunkálatok.)

Buda-Pest lakóinak még bizonyára élénk emlékezetében él ama borzasztó csapás, mely városukat ezelőtt 34 évvel, 1838. márcz. 15-dikén meglátogatta. Egy oly hatalom vált majdnem gyilkosává, mely különben életerét s legfőbb életető elemét szokta képezni, nemcsak minden nagyobb, s annál inkább fővárosnak, hanem egész országoknak is. A Duna, mely máskor oly áldást hozólag hőmpolygati csöndes hullámaint a testvér fővárosok közt, az említett évben kilépett széles, de még akkor teljesen szabályozatlan medréből a végmegsemmisítéssel fenyegető a virágszának indult ifju Pestet. Buda-Pest azóta is több ízben ki volt már téve a vizáradás veszélyeinek, s különösen most két éve ismét a legszomorúbb következményektől lehetett tartani. A kormány tehát a budapesti Dunarésznek jelenleg folyamatban levő szabályozásával évtizedek óta hangzó közhajtásnak tesz eleget, mely a fővárosnak harmincznégy év előtti súlyos szorongattatása folytán támadván, azt a hasonló szerencsétlenségtől való félelem azóta is folytonosan ébren tartotta.

A korábban tett szabályozási kísérletekből, de kivált a József nádor rendelkezésre készített viz-mutáni fölvételekből kétségbe vonhatatlanul ki-dorult, hogy az 1838-ki pesti árvíz nem a Dunának

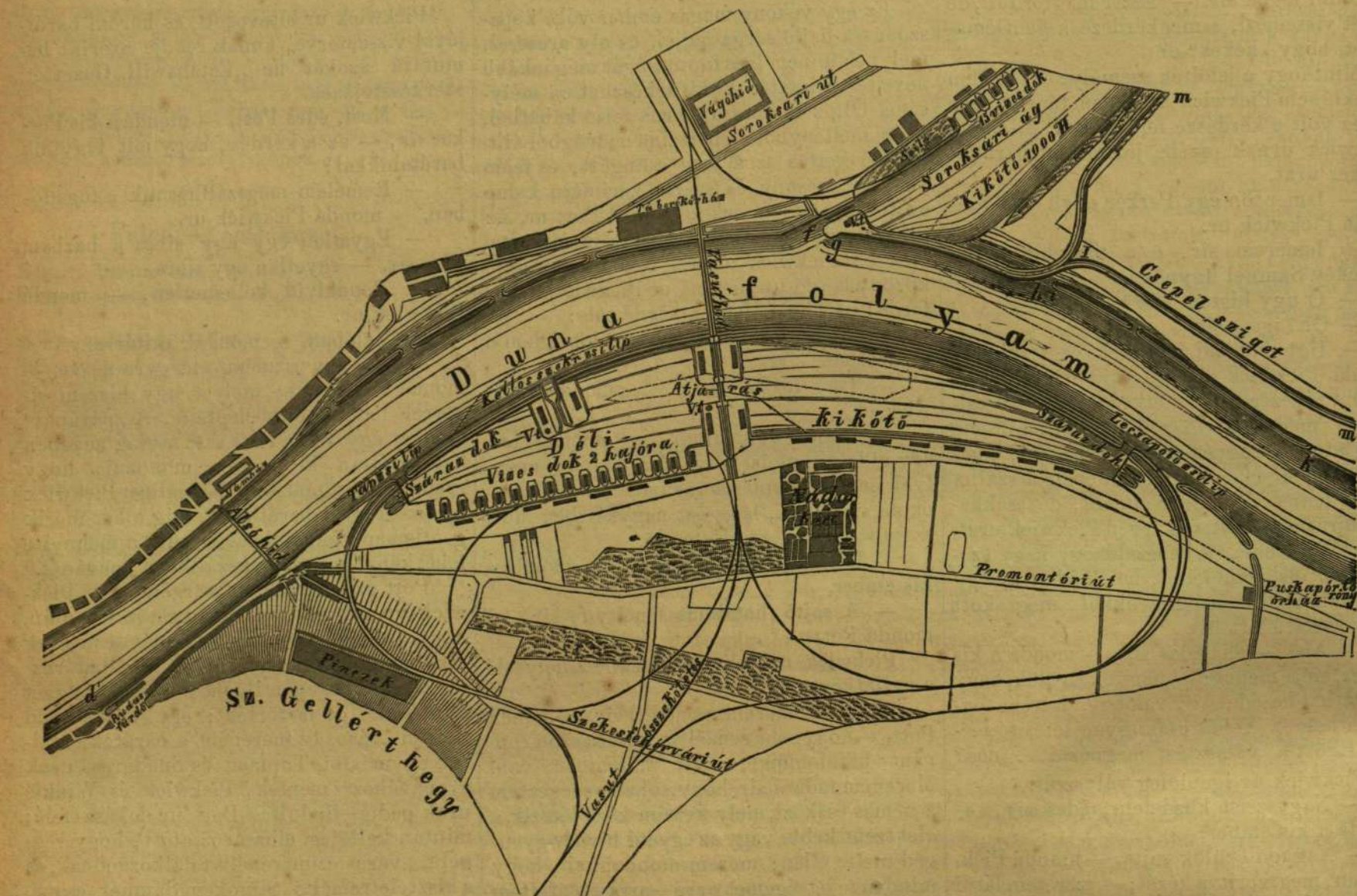
akkori tulságos vízbőségéből, hanem a fővárosi Dunarészben fekvő lefolyási akadályokból s különösen pedig a Gellért-hegy alatt levő kanyarulatnak a kellőnél háromszorta nagyobb szélességéből és az aránynak meg nem felelhető csekélyebb mélységéből származott. Így hát pusztán csak a védőtűtések, melyeket egyelőre terveztek, korántsem hátrának el a veszélyt a fővárosról, mert valahányszor az időjárás annyira kedvezne a Duna kiáradásának, mint 1838-ban, Budát és Pestet, de főleg az utóbbi várost mindannyiszor előlonthetné az árvíz. Gyökéres orvoslatra, végleges szabályozásra volt itt szükség s annak véghezvitele a magyar kormány számára lón fenntartva.

Miután az 1870. évi X. törvényczikk 9. §-ában országgyűlésileg kimondattott, hogy a budapesti Duna-rész mulhatatlanul és mielőbb szabályozandó, az akkori közmunka és közlekedési miniszter, Gorove István, nem is késett sokáig az

git-sziget közt fog elhaladni, mi által a Margit-szigeten alul ismét egymedrűvé vált folyam legnagyobb mélysége (viz-sodra) a budai parttól elvonatik és a közepe felé tereltek. Ellenben a Margit-sziget és Pest közti ág tetemesen össze fog szorítottatni. A sziget felső csucsat egy osztóművel, alsó csucsat pedig az ehhez közel építendő felső Duna-híddal való összeköttetés végett egy molóval*) fogják ellátni, mely az illető hidoszlop megerősítésére s az elérendő új víz-sodor elősegítésére is szolgál.

A Duna további része a Gellért-hegyig mindkét felől a két város által van meghatározva. Szintugy a Gellért-hegytől (Budán a sáros-fürdőtől, Pesten a só-tértől) kezdve is a Duna mostani medrében marad, csak hogy itt is tetemesen összeszorítva. Végre a Gellért-hegy alatti Duna-rész szabályozásának kiegészítését s mintegy befejezését a soroksári Duna-ág elzárása képezi. A

Duna-rész felső szakaszán ugy szólván még csak az előmunkálatok vannak megkezdve, addig alant, főleg a pesti oldalon, hangyaszorgalommal foly a munka már a részletekben is. A ki fáradtságot vesz magának a Margit-szigettől a pest-gubacsi határig és Erzsébetfalváiig terjedő partvidéket s a roppant mérvű Duna-szabályozási és kikötő-építkezéseket közelebről megzemlélni, nemcsak hogy elcsodálkozik e tervek nagyszerűségén s feltűnő merészégén, de egyszerűsége megelégedéssel is fogja elismerni, hogy a munkálatokban már eddig elé nem remélt előhaladás tapasztalható. Tavasz óta s főleg mostanában, hogy a szükséges gépek, hajók stb. megérkeztek, roppant élénkséggel folynak a szabályozási munkálatok s egy sáta a fővárosok közti Duna két partján a legérdekesebb képet nyújtja. Dolgosok csoportja látható mindenfelé. A bakok, melyek a partépítéshez szükséges cölöpöket verik le, szüntelenül puffognak. A felső parton óriási

A Budapest közti Duna-szabályozás tervrajza a soroksári ágán.

A kikötő keresztmetsvénye.

erre vonatkozó jelentésnek és a szükséges terveknek az országgyűlés elébe való terjesztésével. A szabályozási terv általában véve leginkább a főváros biztonságát tartotta szem előtt, mely főleg azért érhető el, ha helyenként, s különösen a Gellért-hegy tövében, a Duna tulságosan széles medre összesség szorítottatik, s ez által a víz gyorsasága fokozódván s ereje növekedvén, a folyó mélyebb ágyat áhat magának. Azonban a terv készítésénél egyttal a főváros szelvényéről és csinosításáról sem felejtkeztek meg, miként ezt a törvény idézett pontja határozottan kiköti.

A Duna-folyam Buda-Pest közti részének szabályozása a pesti oldalon az új-pesti kikötő torkolatánál, a budai oldalon pedig az ó-budai hajógyárnál kezdődik s egyfelől a budai löportorony-órháznál, másfelől pedig ennek átellenében a Csepel-szigeten végződik.

A Margit-sziget hosszában az itt két ágra szakadó Duna főmedre ezental Ó-Buda és a Mar-

tervnek eme része, mely az ugy nevezett Kis-Dunának teljes elzárását javasolja, oly sok mindenféle érdeke ütközött, hogy, hír szerint, a kormány hajlandónak mutatkozik — az eredeti tervtől eltérőleg — egy hajókázható zsilip építésére, melyen a közlekedés továbbra is akadálytalanul fenntartható legyen. E részben a kormány még nem határozott véglegesen, de remélhető, hogy a soroksári Duna-ág mellett fekvő községeket, melyekre nézve a vizut főmaradása — biztos és jó száraz utak hiányában — valóságos életkérdés, jogos kérelmeikkel nem fogják visszautasítani.

A szabályozási munkálatokat, melyeknek összes költsége 7.730,535 frt és 50 kr-ra, befejezésük pedig 3 1/2 évre van számítva, még a mult őszszel megkezdették a tervbe vett part egész hosszában, a Duna mindkét oldalán. De míg a szabályozandó

*) A moló szilárdan épített kőgát, mely a kikötőt a beiszaposodás ellen, a kikötőben lévő hajókat pedig a vihar ellen védi.

gépek alkatrészei hevernek, melyeknek összeállításával több ember foglalkozik. Nehány hét óta folytonosan érkeznek új gépek és hajók. A munka mindenütt élénken foly s nemsokára hozzá fognak a partfal betonozásához is, mire nézve a szükséges előmunkálatok már meg vannak téve. A profiláció (a part kimérése) a Margit-szigettől a gubacsi határig és a margit-szigeti hidra vonatkozó előmunkálat már elkészült. A városi vízvezetési gépházról a Rudolf-rakpartig a felső Duna-part karózása be van fejezve. E helyen a kormány roppant értékes házhelyeket nyer. A Tömő-téren, hol a Duna-szabályozási vállalat műhelye van, pezsgő élet foly. Gép gép után készül, hajók épülnek s kotró-gépeket szerelnek föl a gépészek.

Az Al-Duna-parton az új vámházról a Concordia múmalomig a pilotírozás (karó-jelzés) szintén be van fejezve.

Az eddig elvégzett munkálatok legfontosabb mozzanata, melynek véghezvitele alig elhárítható

akadályokkal való összeköttetés, a soroksári Duna-ág elzárása volt. E munka még eddig — ugy szólván — legtovább fáradságot és költséget vett igénybe. A roppant kőhányást, mely a Kis-Duna elzárására a Concordia-malomtól nagyszerű ívezetben egészen a Csepel-sziget csucsig kanyarodik, rég megkezdették, s mielőtt a folyó teljes elzárása sikerült volna, már több mint 2000 köböl esztergom-vidéki terméskő volt a folyóba sülyesztve s a töltés imitt-amott látható is volt a víz felületén. Egy helyen, közel a sziget végéhez, szabad közt hagytak ama zsilip (tápszilip) számára, mely az új kikötő bejáratát fogja képezni. Egy másik üres köz ama hajók részére van fenntartva, melyek a kikötő-építkezések befejeztéig a soroksári Duna-ágban még közlekedni fognak. A folyó ez ágának elrekesztése főleg azért volt szerfölött nehéz, mert minél jobban összeszorították a szárazföld és a sziget felől egymáshoz közeledő szilárd köttöltések a vizet, annál sebesebb folyásúvá és annál erőszakosabbá vált az, és így az összeszorult szűk téren igen meg volt nehezítve a működés. De az erős akarat és kitartó munka mindent legyőz. A mult hó végén egy 120 láb hosszú bárkát, mely a legkeményebb kőemekkel volt megterhelve, a még szabadon levő nyílásban elsülyesztették, s így a teljes elzárás végre sikerült. Azóta szorgalmasan foly a munka mind a partokon, mind a töltéseken.

Az új kikötő, mely 1400 öl hosszú és az egész Duna-ág szélességét elfoglalja, oly óriási lesz, minővel egy tengeri kikötő város sem bír. Erzsé-
rá fordított fáradság és költség kárba veszzen. Az új-pesti sziget alatt elzárandó medérrész s a már elzárt soroksári Duna-ág egy része, ugy szintén a Gellért-hegy alatt nyert és nyerendő tért igen czélszerűen *vises dockokkal**) fogják ellátni, melyek az ott átvonuló vasut-kapcsolattal össze-

lakóinak abbéli s nem épen ok nélküli félelme is el fog enyészni, hogy ők ezental a fővárossal való biztosabb közlekedési módtól meg lesznek fosztva.

A szabályozási munkálatok mellékelt tervrajzán „Déli kikötő” szavakkal megjelölt részt egyelőre még nem fogják kiépíteni, a meddig t. i. a Duna ungonnan kijelölendő irányába végleg bele nem találja magát, nehogy valami véletlen áradás vagy a folyam (viz-sodrának változása folytán a

Hajóvontatók a Dunán.

A dunaparti gyermekek fő-fő örömét és mulatságát képezi a vontatós hajók és hajósok látványossága. A nagy zaj, ostorpatogatás, kiabálás, a kormányos nyujtott, zúgó hangja, a lovak oldalának puffogása már mesz-sziről meghalatszik s mire a hajó megérkezik: akkora közönség várja egy-egy falu vagy város végén a sok meztelbős, inges-gatyás, pörge kalapos, pipikendős gyermekek tömegéből, hogy a csődületen majdnem a karikás ostor használatával kell a fővontatónak utatörni.

Kőrmöcsbánya főtere — (Fénykép után.)

kötetésbe hozható kikötőkké lesznek átalakíthatók. Ezen felül a budai kikötőt, ha szintén ki fog
*) A dockok mesterségesen kifalazott nagy vízmedencék, melyek zsilipek által valamely hajózártó vízzel összeköttetésben állván, hajók befogására szolgálnak. A vises dockok rendszeren kikötőkül használatnak és apály (vagy csekély vízállás) idején is elég vizük van arra, hogy a hajók uszhasanak rajta. A sáros dockok, melyekből a víz gyorsítottan segítve el van távolítva, főleg a megrongált hajók helyre állítására használatnak. A szilók közraktárak építésére szánt partrészek.

építtetni, vasut által a Gellért-hegybe építendő közpince-helyiségekkel is össze lehet kapcsolni. A tervrajzon rövidítve „V. torony”-nyal jelelt pontok alatt mindenütt világító tornyok értenődök. Kisebbségi rajzunk a soroksári Duna-ág Pest alatti részében építendő kikötő keresztmetszvényének két végét tünteti föl. Lehet, hogy a kikötő kiépítésekor e terv még több változáson fog keresztül menni, mert a vises dockok és gabna- s egyéb raktárak (szilók) hova építése iránt még nem állapodtak meg véglegesen. A kép bal-felől végén az elzárási gát keresztmetszete a kőhányás és feltöltés módját is előtűnteti. Jobb felől a vises dockok és raktárak terve látható.

Végül még megjegyezzük, hogy a közlekedési miniszterium a fővárosi Duna-szabályozás munkálatai számára „Buda-pesti Duna-szabályozási felügyelőség” czim alatt egy egész külön hivatalt rendezett be, melynek vezetése, mint főfelügyelőre Klasz Márton szakavatott mérnökre és vizépítésre van bízva. Tisza Lajos miniszter már több mérnököt küldött ki a külföldre az ottani jelesebb vízépítészeti művek tanulmányozására végett, hogy aztán szerzett tapasztalataikat a buda-pesti Duna-szabályozásnál érvényesítsék. Sámí Lajos.

Hajóvontatók a Dunán.

A dunaparti gyermekek fő-fő örömét és mulatságát képezi a vontatós hajók és hajósok látványossága. A nagy zaj, ostorpatogatás, kiabálás, a kormányos nyujtott, zúgó hangja, a lovak oldalának puffogása már mesz-sziről meghalatszik s mire a hajó megérkezik: akkora közönség várja egy-egy falu vagy város végén a sok meztelbős, inges-gatyás, pörge kalapos, pipikendős gyermekek tömegéből, hogy a csődületen majdnem a karikás ostor használatával kell a fővontatónak utatörni.

A falusi élet egyhangu napjaiban nagy mulatság is az, mikor jönnek a hajósok, a lovas-vontatós hajósok, kik nem haladnak olyan gögös kevelységgel, mint a gőzös, mely a Duna közepét büszkén hasítja végig, s csak a nagy városokban méltóztatik annyira leereszkedni, hogy kiáll a partra s felveszi az utasokat, a szegény falusiakat pedig soha sem szerencsételteti. Az a lubiczoló, zuhogó gőzös, a mint okádja a füstöt és főlháborítja a vizet annyira, hogy csaknem kiszorítja a medréből: az sokkal bámulatosabb, hanem van benne valami megfoghatatlan, míg a vontatós hajó az olyan világos, értelmes dolog és mindenek felett olyan kedves.

Az a sok ember és gyermek, kik a hajón járnak-kelnek, s azok a furcsa idegen emberek és

leki Domokos házához szállottak, s három napot töltöttek Kolozs ártán; volt több díszes, fájllyanmenet s más czeremoniák.

(Szegei halad.) A nagy alföldi városnak már van vízvezetke, légszűrővilágítása, Lloyd-társulata stb. most aszfalt burkolatot akar utcáin készíttetni, Leopold Ignác pedig Szegei város területén az ottani pályaudvarok összeköttetésére, a tiszai rakpart hosszában építendő vízvezeték vasútra nyert a közlek. miniszteriumtól előmunkálati engedélyt.

(Nógrádi nemzeti intézet) nevű egyesület létezett Nógrádmegyében, melynek czéja volt a magyarosítás terjesztése, előmozdítása, különösen a népnevelés támogatása s általában magyar iskolák alapítása vagy segítése. E nemes czélu egyesületet a provisorium emberei betiltották, minnek következtében működését félbe is hagyta. A tekintélyes vagyon, melylyel az intézet rendelkezett, az „Ipoly” szerint a történet bevezetőjével együtt 50-70 ezer forintnyi tőkét képvisel, ezenkívül vannak még behajtható tartozások s az intézet ezekkel közel 100 ezer fra becsülhető. Nevezett lap most felhívja az egyesület pénztárnokát, Huszár Lászlót, adjon számadást a tőkésítésére nála maradt 100,000 ftnyi összegről s serkenti az egyesület vezetőit, hogy hozzák ismét életre e fontos „nemzeti intézet”-t.

(Kuruc világ Nyiregyháza.) Az iparosok és kereskedők nem tudják, jobb- vagy baloldalinak mondják-e magukat vásárlók előtt. A jobboldali nem vesz a baloldaltól; a baloldali nem vesz a jobboldaltól semmit. A baloldali megdobálja a jobboldalikat; a jobboldali becukítja azt, a ki Vidliczkayt meri az utcán éltetni. Szomoru pártéleti jelenetek!

(Zászlószentelés.) Besztercebányán vasárnap volt az 53-dik honvédszászlójú lobogószentelése, a lakosság nagy részével mellett. A zászlóanya tisztjét báró Révay Simonné vitte, ki ez ünnep emlékére nyolczszáz-forintos alapítványt tett, melynek kamatait évenként rokkant honvédek közt osztják ki. Ugyane czélra Radvánszky Antal főispán neje: szül. Podmaniczky báróné ezer forintot adott. A takarékpénztár termében ezuttal fényes lakoma is volt, 200 vendéggel, lelkes toaszókkal a királyné, József főherczegre, a zászlóanyára, koszorúalányokra stb. — Zilahon, jun. 20-án szentelik föl a 45-dik m. kir. honvédszászlójú zászlót.

(Dr. Balassa övegye) boldogult férjének könyvtárát a sebészeti kórodának, illetőleg a műtőintézetnek ajándékozta, s azonkívül 2000 ft alapítványt tett, hogy annak kamataiból az értékes gyűjtemény szaporíttassék.

(Gyógyser a himlő ellen.) Dél-Amerikában állítólag a himlőnek egy biztos gyógyszerét fűdözték föl a „Sarracenia purpurea” nevű növény nedveiben, s melylyel próbát tettek a „Jonas Bayat”-i kórházban és az a legfényesebben sikerült. Mihelyt a beteg bevette a szert, láza és fűfájása azonnal megszűnt, s vér mérgeessége nem verte ki magát a testen.

(Gr. Ráday Gedeon) királyi biztos a belügyminiszteriumban viselt osztálytanácsosi állásától saját kérelmére fölmentett.

(Szakállas csecsemő.) Hód-Mező-vásárhelyt egy hazafi, ki kenyeré javát már megette, azt a tanácsot kapta valami nénytől, hogy ha teljesen egészséges akar lenni, aszonnyeljen. Fölfogadott tehát magának havi husz forintért egy szoptató dajkának való menyecsékét, kit két és fél éven keresztül szoptott. Időközben a menyecske havi harmincz forintra vitte föl az életessentia árát. Miután azonban a csecsemő rosz fizető volt, s a mulatság a menyecske egészségének szemmel láthatólag ártott, nem rég félbeszakították a kedélyes gyógylást, s a polgártárs a szoptatási díjakért perbe fogatott.

(Két nevezetes épület) bontanak Budapesten most. Egyiket Pesten, s ez a híres „Két pisztoly” fogadó, melynek falaiból ma már alig van

egy tégl; másikat pedig Budán s ez a népszínház, melynek régi falait most kezdik szétfejteni. Megemlítjük itt, hogy Buda városa Balásy Antalnak, mint az egykori népszínházi bizottság elnökének, a telek árából 6000 frtot szavazott meg a színházi adósságok törlesztésére, s ez összegből 4000 frtot már át is adott.

(A budai színkör) élvezetes estéket szervez a közönségnek. Az operette-előadások többnyire telt házat gyűjtenek egybe. Junius 1-sején este adták először a „Trapezunti herczeg” című operettet, mely bohó jeleneteivel és alakjaival megnyerte a közönség tetszését. Az előadások összevágó volt, s a karok is kifogástalanul énekelték. Az operette-ben, mely a nagyobb szábasnak közül való, különösen fölöttük Dekán Róza kisasszony, ki szép hanggal rendelkezik s élénken játszik. Megemlítjük még Káldyné-Dékán Teréz és Zádornét. A férfiak közül Vizvári, Solymosi és Kómvics sok tapsot arattak. Junius 4-dikén Szigligeti „Csikós”-át adták, melyben először lépett föl Bodnár Bandi volt kunogotai lébános. „Bandi papról” már előre sokat beszéltek, s föllépése nagy közönséget hozott össze. Bodnárt, a mint megjelent, éljenekkel fogadták s az első népdal éneklése után zajosan megtapsolták, s a taps később is gyakran megújult. Hangja terjedelmes és csengő, de iskolázatlan. Ha a kellő routint és élénkebb mozgást magáévá teszi, akkor szép hangjával ügyes színészszé válhatik. Junius 11-dikén Blaháné, a nemzeti színház kedvelt népszimüénékesője, lépett föl a „Kék szakála herczeg” operette-ben. A közönség zajos tapsokkal fogadta, s virágokat és koszorúkat szórtak a színpadra. Blaháné sok kellemmel és könnyedén énekel s az elismerés nem is maradt el, mert a nagyszámu közönség, majd minden jelenet után ovátiókkal halmozta el. Blaháné második föllépése Budán a „Gerolsteini nagyherczegnőben” jun. 17-én leend.

(A hajós-egyletek) nagy regattája auguszt. 18-án d. u. öt órakor lesz a Margit-szigetnél. Öt versenyt tartanak a molnárok és halászkóval együtt. A legnagyobb díj száz arany leend. A hölgyek is adnak egy díjat.

(Egy magyar nemes család hatszáz éves jubileuma.) A Chernelházi család az idén megállapításának 600 éves jubileumát fogja megülni. A család alapítója Mike karakói várnagy Márton nevű fia, ki vitézségeért 1272. évi vizesrezt napján a Cserneházának nevezett Gólya-Dományát Sopronmegyében kapta királyi adományul. A család jelenlegi legidősb tagja, Chernel Ignác nyugalmazott feltörvényszéki tanácsos, ki Csabrendeken lakik, a jubileum alkalmából a karakói egyházban egy márvány lapot állíttatott föl, melyen a család eredete és kitűnőbb tagjai meg vannak öröklítve.

(Halálhírek.) Küzdi Albert, a Heckenastnyomda és egyszersmind lapunk kiadóhivatalának pénztárnoka, közbeesülésben álló pesti polgár, a közelebbi napokban fájdalmas vesztést szenvedett. Neje: szül. Eberl Emma életének 36-ik s boldog házasságának 6-ik évében tüdőszékhűdésben meghalt. Két gyermeket hagyott maga után. — Memer Alajos, terézvárosi templomi karizgató, 75 éves korában elhunyt. A megboldogult a legjelesebb pesti karmesterek közé tartozott, s több évig volt a nemzeti zenedéki tanára. — A nemzeti színház két régi derék kardalnoká halt meg közelebb: Vinter és Morvay János. — Makoldi Sámuel, Kolozsvár városa ideiglenes polgármestere, ki életének legnagyobb részét a város ügyeinek szolgálatában töltötte, e hó 9-én hunyt el. — Körmenyi Sándor, volt országyűlési képviselő atyja: Körmenyi Sándor, szenai ev. ref. lelk., e hó 4-én elhunyt 94 éves korában. — Groszku Jul. tevékeny román író, ki legutóbbi időben az „Albina” című politikai lapot szerkesztette, tüdőbaj folytán Bánát-Komlóson 29 éves korában elhunyt. Írt magyarul is, többi közt a román népköltészetről, melyből egy kötetnyit a Kisfaludy-társaság

számára is lefordított. — A külföldről: Franciaország legidősb tábornagya Vaillant a Heysy Ignác derék közigazdasági s kivált borászati író elhunytáról értesülünk.

Nemzeti színház.

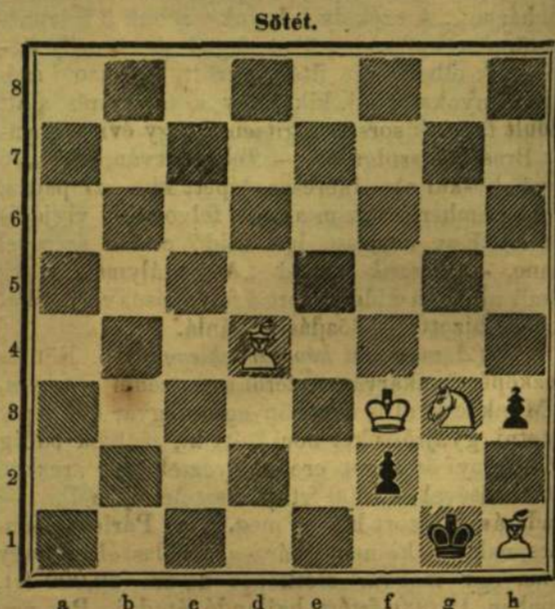
Péntek, jun. 7. „A jó hazafiak.” Vigjáték 4 felv. Irta Toldi István. Szombat, jun. 8. „Ördög Róbert.” Opera 5 felv. Zenejét szerz. Meyerbeer. Vasárnap, jun. 9. „Mátyás diák.” Eredeti népszimü 3 felv. Irta Balogh István; zenejét Egressy B. Hétfő, jun. 10. „A városteremben.” Dramolet 1 felv. Irta Ábrányi Emil. — „Addám és Eva.” Vigjáték 1 felv. Irta Berczik Árpád. — És: „Kukli-prédikációk.” Vigjáték 1 felv. Irta Moser; ford. Sz. K. Kedd, jun. 11. „Fradiavolo.” Vig opera 3 felv. Zenejét szerz. Auber. Szerda, jun. 12. „A jó falusiak.” Szimü 5 felv. Irta Sardou; ford. Szerdahelyi K. és Paulai. Csütörtök, jun. 13. „A zsidóné.” Nagy opera 5 felv. szerz. Halevy.

Szerkesztői mondanivaló.

— Zala. Z. E. A „rövidség” iránti figyelmeztetés az oknelküli szöszaporításokra és üres elmélfelésekre szólott, s nem az ily érdekes tudósításokra, a melyekből minél többet s minél gyakrabban kérünk. — Kassa. H. Mihály. „Kibekülés.” Az érzelem dicéretre méltó, hanem annál kevésbé a kidolgozás. Csupa próza. — K. E. Mindkét közlemény érdekes tárgy; legközelebb adni fogjuk. — Pécs. R. A. Csak egy kis türelmet kérünk még. A késedelem okát magán tudatni fogjuk. — Kis-Várda. Az öreg házaspár esete különösnek elég különös, de nem alkalmas hírlapi közlésre. — Pest. K. Z. A sürgött cikkeknek mind eddig nem voltunk képesek tárt adni; kénytelenek vagyunk tehát rendelkezésére bocsátani.

SAKKJÁTÉK.

655-ik sz. f. — Glesinger Zsigmondtól (Gelsen.)

Világos indul s a harmadik lépésre mattot mond.

A 650-ik számú feladvány megfejtése. (Szerényi Bélától Pesten.)

- Vil. Söt. 1. Vb1-h1+ Kd5-e4; 2. Vh1-b7; 2. Hd8-b7a; 2. Bh8-h3b; 2. Be6-b6c; 3. Fh3-e6 matt a; 3. Vb7-h3 matt b; 3. Vb7-e4 matt c.

Helyesen fejtették meg: Vasspármén: Fülöp József. — Mikolozon: Czántho József. — Kereczagon: Kacsó Lajos. — Gelsen: Glesinger Zsigmond. — Homonnán: Farkas Bertalan. — Jászkisváros: Galambos István. — Kecskeméten: Galambos László. — N.-Saalónán: Kovács Albert. — Budán: Tarjassy Nándor. — A pesti sakk-kör.

TARTALOM.

Palmieri (arckép). — Feladás, emlékezet. — Egy képviselő-választás Angliában. — A fővárosi Duna-szabályozás (két képpel). — Hajóvontatók a Dnán (képpel). — Körmezbánya (képpel). — A rovarok Darwin tanában. — Magyar népköltési gyűjtemény (vége). — Tompa Mihály irodalmi tevékenysége. — Spanyolországi képek (képpel). — Egy-lete. — Tarház: Irodalom és művészet. — Köszönetek, egyletek. — Egyház és iskola. — Balesetek, elem. — csapások. — Mi újsg? — Nemzeti színház. — Szerkesztői mondanivaló. — Sakkjáték. — Heti-naptár.

Felölő szerkesztő: Nagy Miklós. (L. magyar-utca 21. sz.)

HETI-NAPTÁR. Table with columns for months, days, and religious observances (Katholikus és protestáns naptár, Görög-orosz naptár, Izraeliták naptára, N A P, H o l d).

HIRDETÉSEK.

Duschel József óra-gyártó Pesten, váci-ut 20-ik szám, a legnagyobb választék mindenféle órákban gyári árszabály szerint. 1900 (4-8) Árjegyzékek kívánatra ingyért küldetnek meg.

Rumburgi vászonáru-raktára és fiókja az első és legnagyobb amerikai fehérnemű gyárnak. FOGL S. Pesten, belváros, városház-tér 6. sz. Minden fele áron. 1 darab oxford férfi inget csak most 2 ft. 80 kr.

Malólirottak a nagy közönség érdekében kedves kötelességünknek tartjuk az általunk már több ízben is kitűnő és solidnak megismert Brauswetter János chronometer és műórás urnak 25 év óta fenálló óra üzletét Szegeden (szülővárosában), készséggel és részrehajlatlanul a legmelegebben ajánlani. Kelt márcziushóban 1872.

Számítalanszor történik, hogy csupán csak előítéletből mellőztetik a kisvárosi magának valódi érdemet szerzett és képzett művész és honfi; mert többnyire a bécsi órakereskedők mindent igéző és ámitó hirdeteiseneik hitelt adva, oly silány szerkezetű, hasznavehetlen órák vásároltatnak, melyek — mit az alólirottak nagyrésze is bizonyíthat — igen játékszernek, de óráknak semmi esetre sem nevezhetők; ezen a szándékos csallással határos eljárás ellen kötelesség érelyesen felszólalni, és mindenkit óvatosságra inteni.

Kitűnő jószágú órákat vásárolni vagy javíttatni a közönség tapasztalása szerint tehát, egyetlen biztos forrás Brauswetter János

- chronometer- és műórásnál az első valódi kules nélkül fölvezethető remontőr inga-órák szabdalmaszót fölaltalója, ki az 1871-ik évi londoni világkiállításán díszokmányával lón kitüntetve; továbbá külföldön, különösen pedig a franciaia Svájer órágyárakban 12 éven át az gramvázat minden titkát magáévá tette és a hozzávaló gépekkel el van látva, valamint Münchenben is az elméleti és gyakorlati vizsgát eddig még senki által meg nem közelelttel sikerrel végzte. Férfi-órák. Ft. Ezüst hengeróra 4 rubinnal 10-12; aranyselel ugról. 13-14; dupla tokkal 15-17; kristályüveggel 15-16; horgonyóra 15 rubinnal 16-18; dupla tokkal 18-20-22; angol horgonyóra 15 rubinnal kristályüveggel 18, 20, 22-24; ugyanaz dupl. 22, 24, 26-28; valódi horg. remont. fülénél fölvezethető kristályüveg. 30, 32, 35; ugyanaz duplatokkal 35, 37-40; Arany horgonyóra 3. szám. (18 kar.) 15 rubin. 36, 38, 46, 50; horg. duplatokk. 55, 58, 65, 70; horg. kristályüveg. 42, 45, 55, 65. Hölgy-órák. Ft. Arany horg. órá. duplatokk. 62, 65, 70, 80; valódi remontőr horgonyórák kristályüveggel 65, 70, 80, 90; ugyanaz dupl. 100, 110, 120, 160. Hölgy-órák. Ft. Ezüst hengeróra 4 rubinnal 13-16; Arany órák 3-mas számu (18 karatos) hengeróra 4 és 8 rubinnal 25, 27, 30, 33; ugyan. dupla fűdél. 38, 40, 45, 48; horgonyóra 15 rub. 42, 45, 48, 50; ugyanaz duplat. 50, 52, 58, 60; Serkentők, órával együtt 7 ft., gyeztagyúttal 10 ft., 3 napos 12 ft. Ezenkívül minden egyéb kívánható órák kaphatók, ugy munkás órák is.

Inga-órák legnagyobb választékban saját találmányu új készülékkel, melyeken a tokon kívül legyen az 1-2 vagy 3 nehezékekkel mind egyszerre fölvezni, ugyszintén megindítani és a mutatókat igazítani lehet. Körülmenyes leírás és árjegyzék kívánatra ingyen beküldeték. 1293 (6-0) 10 pedig minden javítás megrendelője helyzetben és rázkódásban, arányosan s pontosan szabályozva adom által a közönségnek. Arany és ezüst órák, láncok a m. k. ellenőri hivatal által megvizsgálták s minden nemben dús és a legidősebb választékban kaphatók. Ezüst óráralcok 3-8 frtig, hosszuk 6-15 frtig, 3-mas számu aranyláncok rövid 18-70 frtig, hosszú 35-100 frtig. Talmiarany, bronz- és acélláncok is kaphatók. Tárgyak, melyek nem teteszenének, kicserélhetnek. Órák, arany és ezüst a legmagasb árig cserébe elfogadhatnak. Vidéki megrendelések a pénzzösszeg előleges beküldése, vagy utánvét mellett pontosan teljesíttetnek.

Hely szűke miatt időnként megújított névsorozat.

Table listing various watch models and prices, including items like '1 darab oxford férfi inget csak most 2 ft. 80 kr.', '1 rumburgi vászon férfing csak most 1 » 80 »', etc.

Heckenast Gusztáv könyvkiadó-hivatalában Pesten (egyetem-utca 4-ik szám alatt) megjelent és minden hiteles könyvüzletnél kaphatók: Közhazsznu családi könyvtár. Egy-egy kötet csak 40 kr. 6-ik köt. Gazdasszonyok könyve. Utmutatás kezdő gazdasszonyok számára, a ház czelszerű berendezését s minden háztartási munkák helyes végzését illetőleg a konyhában, éléstárban, pinceszében, kertben, stb. Vörös Esztertől. 7-ik köt. Az ügyes szakácsnő középosztályu magyar konyháink számára. Vörös Esztertől.

A magyar általános földhitelrészvény-társulat (befizetett alaptőke tíz millió frt.) 5 1/2 és 6 1/2-os záloglevelei, melyek egy biztosságuk, mint kamatozásuk tekintetében a legelőnyösebb tőkebevitelre alkalmasak, a napi árfolyam szerint kaphatók: Pesten: a társulat főpénztáráról (Thonet-udvar); Wahrman és fia czégnél (Deák-utca); A magyar leszámítóló- és váltó-banknál (ezelőtt Malvieux C. J.). A pesti banknál; — a franco-magyar bank váltóüzletében Glatz, Holzwarth és Schubert urakkal (József-tér) és és Fuchs J. údv. pénzváltó urnál, Deák Ferenc-utca, valamint az összes vidéki takarékpénztárnál és bankoknál, melyek a fentnevezett értékpapírokra megrendeléseket elfogadnak. 1316 (1-4)

Minden itt elősorolt tárgy a legmondosabban csomagoltatik s klldekik el.

Traugott raktárának

A legkisebb megbizás a legyorsabban s legpontosabban eszközöztetik.

Mivel hirdetésünk utánzóitnak s hamisítatnak, kérjük czéglünket IV. osztálya. Mivel hirdetésünk utánzóitnak s hamisítatnak, kérjük czéglünket TRAUGOTT FEITEL megjegyezni.

- 1 kr. 5 db. jó aczéltoll.
- 1 » 2 » tolltartó.
- 1 » 1 » irókönyvecske.
- 1, 2, 3, 5 kr. különféle illatos szobaturjatek.
- 2 kr. egy ezüstözött érc kávéskanal.
- 2 » 1 db. finom pipere-szappan.
- 3 » 1 » gyakorlati kulcstartó.
- 3 » 1 » kenőkefe.
- 3 » 2 köteges finom havannah szivar-papír.
- 3 » egy szabadalmazott cipő- s kezttyugombó.
- 3 » egy db. radir-gummi.
- 3 » egy ezérnázó gép.
- 3 » egy órok naptár.
- 3 » egy finom jegyzőkönyv.
- 3 » négy db. illatos peccésviasz.
- 3 » egy bádógtálcza.
- 3 » egy finom zsebkefe tüszerszám, viaszgyufával.
- 3 » egy üveg kitünő „bécsi“ tinta.
- 4 » egy elegáns fénykép-keret.
- 4 » egy doboz festék 12 szinnel, s ecsettel.
- 4 » egy rőf lámpabél.
- 4 » egy ezüstözött gyűrű.
- 5 » egy zsebtükör.
- 5 » egy ajk-harmonika.
- 5 » egy czukorforgó.
- 5 » egy pár harisnyakötő.
- 5 » egy ezüstözött érc evőkanál.
- 5 » egy leányfogó-gép.
- 5 » egy csinos órádsz.
- 5 » egy üveg gyertyaellenző.
- 5 » egy » „ezüst-golyó“ legkitünőbb ércsziszitáló szer.
- 5 » igen sok nemű jóékszer.
- 5 » különböző társasjáték.
- 5 » egy szép képes-könyv szöveggel illatva.
- 5 » egy finom mellta.
- 5 » egy gyakorlati határidő-mutató.
- 5 » egy szép gyűrű.
- 5 » egy kávé tálcza.
- 5 » egy finom köszörűkő.
- 5 » egy finom világszág ellenző.
- 5 » egy db. glycerin- vagy növény-szappan.
- 5 » egy db. viaszhajkenős.
- 5 » egy kancsuk utazófésű.
- 5 » egy db. legjobb növény-fogpép.
- 5 » egy bádóg takarékpénztár.
- 5 » egy pár nadrágmélt.
- 5 » egy csinos bádóharsona.
- 5 » egy vadász- vagy jelzősip.
- 5 » egy legjobb és gyakorlati szivartartó.
- 5 » egy skatulya 3 db. finom peccésviaszzal.
- 5 » 12 db. irón.
- 1 » egy kitünő dugó.
- 1 » a leggyönyörűbb fényképek.
- 5 » egy szivarmetszők.
- 5, 10, 20, 30, 40, 50 kr. a legkülönfélébb ajándék darabok nők, férfiak, fiúk s leányok számára.
- 6 kr. egy tucsat hajfordító borból.
- 8 » egy gyermek-óra lánczsal.
- 10 » egy pár ezérnakezttyü gyermeknek.
- 10 » egy finom uri selyem nyakkendő.
- 10 » egy finom jegyzőkönyv naptárral.
- 10 » egy doboz 12 db. finom festékkel.
- 10 » egy valódi tajt-szipka.
- 10 » egy finom mellta s fülbevalókészlet.
- 10 » egy üveg, finom illatos hajolaj.
- 10 » egy olló-láncz.
- 10 » egy nagy szarufésű.
- 10 » egy zár kulccsal bőrdöndre.
- 10 » egy francia s bécsi hüvelyk mért.
- 10 » egy csinos legyező.
- 10 » egy pár porcellán kávécsészé.
- 10 » egy porcellán csemege-tányér.
- 10 » egy gyakorlati szivarcsináló-gép.
- 10 » 100 db. kitünő varrótű.
- 10 » egy jó tárcza.

az egyedüli és általános elismert

Traugott Feitel

árucsarnoka, Bécsben, Kärntnerring 2. sz.

Gyógyszerészi gyakornoknak

kerestetik egy 4-6 gimnáziumi osztályt végzett fiatal ember, 3 évre minden fizetés nélkül Jólsvá-ra (Gömörmegeyében).

1315 (1-2)

Maléter Albert, gyógyszerész.

Foulke és Társa ügyvédek és telepitők

New-York, 149 Broadway.

1269 (23-52)

A több tekintélyes orvos által ajánlott, s fényes eredményekkel alkalmazásba vett

altesti sérvek ellen

Sturzenegger Gottlieb-től

Herisauban (Svájcz),

nemcsak magánál a készítőnél rendelhető meg, hanem az alábbirt raktárból is. Az, egyáltalában semmi káros anyagokat nem foglal magában s meggyógyít még elvült sérveket is, — s legtöbb esetben tökéletesen.

Egy tégely ára 3 ft. 20 kr.

Raktár Pesten: Formágyi F. gyógyszerésznél. 1273 (6-6)

Figyelmeztetés a szülőknek!

Ezzel a t. cz. szülőknek figyelmében ajánlom az általam évek óta készített és sikerrel használt

„Gilisza-csokoládét,”

mely nemcsak biztos hatása által minden ily nemű találmányt föllümul, de egyszerűsége s gyermeknek kellemes ízénél fogva igen könnyen beadható; lehet szárazon, tejben vagy vízben feloldva más étel közé keverve beadni, a nélkül, hogy azáltal legkevésbé is vesztené hatásából.

1 db. ára 20 kr., postán küldve 10 krral több.

Sipőcz István,

gyógyszerész Pécsen.

Főraktár Pesten: TÖRÖK József gyszer. király-utca; kapható továbbá: Schopf és Brezsányi uraknál, Mária Valeria-utca. Budán: Schwarzmayer János gyszer.; Bécs: Mayerhoffer F. C.; Praga: Fürst J. gyszer.; Gréz: Purgleitner; Zágráb: Hege-dús gysz. 1205 (2-10)

Heckenast Gusztáv könyvkiadó-hivatalában Pesten (egyetem-utca 4. sz.) megjelent és minden könyvárusnál kapható:

Jókai Mór munkái.

Népszerű kiadás. — Egy-egy kötet 40 kr.

72., 73.-dik kötet.

A magyar nép élce szép hegedűszóban.

Harmadik bővített kiadás.

Légnymásu, házi és szoba-távírdák.

Legujabb találmány.

A legjobb és legteljesebb a házi távírászat terén, olcsóbb berendezés és kevesebb elhasználás mint a villanyos távírászat. Megbizásokat és felvilágosításokat ad

OHM C. O. Pesten,

Józsefstr. 15. szám. 1291 (6-34)

a hol a távírdák is megtekinthetők.

Pest, június 23-án 1872.

Előfizetési feltételek: a Vasárnapi Ujság és Politkai Ujdonságok együtt: Egész évre 10 frt. — Fél évre 5 frt.

Csupán Vasárnapi Ujság: Egész évre 6 frt. Fél évre 3 frt. — Csupán Politkai Ujdonságok: Egész évre 5 frt. — Fél évre 2 ft. 50 kr.

Hirdetési díjak, a Vasárnapi Ujság és Politkai Ujdonságokat illetőleg: Egy négyszer hasábszott petit sor, vagy annak helye, egyszeri igtatásnál 10 krajczárba; háromszori vagy többszöri igtatásnál csak 7 krajczárba számítatnak. — Kiadó-hivatalunk számára hirdetményeket elfogad Bécsben: Opellik Alajos, Wollzeile Nr. 22. és Haasenstein és Vogler, Wollzeile Nr. 9. — Bélyeg-díj, külön minden igtatás után 30 krajczár.

Bacsányi Jánosné.

(1766-1839.)

Egy nemes szivü s emelkedett szellemü nő eszményi alakját mutatjuk be ma olvasóinknak, ki bár nem hazánk szülötte, s talán soha sem is látta Magyarország határait, szive vonzalma s e hazán rajongó szeretettel csüggő férje után magyar asszony vala, s bár német irónő, irodalmunkkal is összeköttetésben jött ennek egy nagyobb tehetségü mint szerencsésü bajnoka által, ki neki férje s az irodalomba bevezetője vala. Bacsányi Jánosné, született Baumberg Gabriela bécsi költőné ez, kinek arczképét, irodalmi hagyományait, levelezéseit közelebről Kancz és Hafner urak nemes fíradozásából s szives áldozatkészségéből nyerte meg az összes Bacsányi-iratokkal együtt akadémiánk. Ez iratok mellett az említett ajándékozó urak, kik a rég elhunyt költő pár levelezéseit s egész hagyatékát át meg át tanulmányozták, két életrajzi vázlatot is adtak, egy terjedelmesebbet Bacsányiról s egy kisebbet nejének férjhez menetele előtti életéről, midőn aztán saját életfolyama férjébe olvadt.

Bacsányi Jánosné, Baumberg Flórián János cs. kir. udvari titkár és levéltár-igazgató és Rodius Krisztina leánya Gabriela (Marianna), 1766. márcz. 24-dikén született Bécsben. Tehetsége fejlődését legkisebb gyermekkoráig visszakísérhetjük; négy éves korában Gellert minden meséjét könyv nélkül tudta; s még serdülő leánya volt, mikor maga is kezdett verseket írni s apjához írt költeményeivel, me-

lyet ez Blumauerrel közölt, ki azt a „Muses-Almanach“ következő évi folyamában ki is adta, magára voná az irodalmi körök figyelmét is. Alxinger, Ratzky, Blumauer jártak apja házához, s a fejlődő leánya ezek társalgási körében folyvást táplálékot nyert fellengő szelleme irányának, s csakhamar legyőzhetlen szenvedélyvel csüggött a költészetben. Egy leánybarátság, a Pichler udvari tanácsos leányával, a termékeny s híres irónő Pichler Karolinával, — ki születési nevét írni névül azután is megtartotta,

mikor Greinerné lett — még jobban kifejté Gabriela tehetségeit, s iránta nemsokára az udvarnál is némi figyelem ébredt, melyet egyes sikerült alkalmi költeménye annyira fokozott, hogy őt a császárné is ismerni kívánta s több ízben kegyesen elfogadta.

Egy esemény azonban csakhamar határozottabb irányt adott a fiatal nő lelkületének, s azzal együtt költészetének. A kilencvenes évek elején a nála csak három évvel idősebb Bacsányival ismerkedett meg, kinek gyönyörü alakja, nyílt és eszes tekintete, szikrázó eleven szelleme s költői meleg kedélye egyszerre láng-ra lobbantá a költői hajlamokkal teljes leány szivét. A feltünő fiatal magyar költő vált eszményképévé, minőt addig még nem talált. S a mi eddig úgy látszik, még érintetlen hagyá a huszonöt éves leány szivét: dalaiban most egy rajongó szerelem hangja kezdett megjelenni, karöltve a szabadság eszméivel, melyekkel ama forrongó korszakban, úgy látszik, szintén a magyar költő ismertette meg a bécsi német leányt, ki most hús, bár csinos alkalmi költemények helyett a szabadság és szerelem ömlengéseivel lépett a folyóiratok és zsebkönyvek olvasói elé.

Bacsányit azonban, mint a Martinovicsék összeseküvőjének részét vagy legalább tudóját, rövid pör után, egy évi várfogságra ítélte a megrémült hatalom, melyet Kuffsteinban tölte ki. Megszabadulva ismét Bécsbe ment s megújítá viszonyát Gabrielájával. De

BACSÁNYI JÁNOSNÉ. — (Egykoru festmény után.)